

DACIA ESOTERICĂ

Simboluri, legende și tradiții

• Volumul I •

DAKSHA
ASOCIATA CUNOSTIȚII

București, 2023

ARGUMENT	1
----------------	---

CAPITOLUL I

ISTORICUL CERCETĂRII	5
----------------------------	---

I.1. Contribuțiile arheologilor și folcloriștilor la cunoașterea fondului spiritual al comunităților preistorice românești.	6
--	---

CAPITOLUL II

ASPECTELE SPIRITUAL-ESOTERICE ALE COMUNITĂȚILOR STRĂVECHI	23
---	----

II.1. Aspectele spiritual-esoterice ale comunităților străvechi	24
II. 2. Pe ce nivel de evoluție erau oamenii acum 35 000-7 000?	30
II. 3. Șirul Fibonacci	43
II. 4. Proporția divină în arta autentică preistorică - Numărul de Aur	46
II. 5. Geometria sacră a artefactelor neo-eneolitice	48
II. 6. Elemente tradiționale în arta populară	69
II. 7. Statuetele (zeițele)	72
II. 7. a. „Soborul zeitelor” de la Poduri, județul Bacău	82
II. 7. b. Zeițele de la Isaiia. Tezaurul statuar de la Isaiia, județul Iași	82
II. 7. c. Trusa de magie din Necropola de la Zimnicea (sec. IV - II î.C.)	87
II. 7. d. Statuetele antropomorfe feminine cucuteniene de la Săveni, Drăgușeni-Ostrov și Dobârceni (județul Botoșani)	89
II. 8. Hora - „Dansul ritual” în arta preistorică	90
II. 9. Gânditorii din preistorie.	93
II. 9. a. Gânditorii de la Hamangia.	93
II. 9. b. Gânditorul de la Târpești, județul Neamț	94
II. 9. c. Gânditoarea de la Pietrele	95
II. 9. d. Gânditorul de la Vidra	96
II. 10. Falusul și yoni-ul, simboluri divine ale transcendenței	97

II. 11. Timpul și spațiul magic	102
II. 12. Polaritatea zeitelor	107
II. 13. Motivul Spiralei	109
II. 14. Elementele primordiale (<i>tattva</i> -ele)	111
II. 15. Reprezentarea simbolică a Cerului	120
II. 15. a. Arborele Cosmic și Cultul Coloanei	122
II. 16. Valoarea artistică a ceramicii neo-eneolitice	126
II. 17. Sculptura neo-eneolitică	126
II. 18. Sanctuarele și altarele	127
II. 18. a. Sanctuarul neolitic de la Parța, județul Timiș	128
II. 18. b. Sanctuarul de la Căscioarele, județul Călărași	130
II. 18. c. Altarul cucutenian de la Trușești – Țuguieța, județul Botoșani	131
II. 18. d. Altarul precucutenian de la Târgu Frumos	132
II. 19. Sceptrele de piatră	134
II. 20. Capetele mobile de statuete din piatră	135
II. 21. Menhirii – cărările spiritelor	136
II. 22. Râșnițele – simboluri oculte ale fecundității și fertilității	137
II. 23. Pietrele de magie	138
II. 24. Metalele planetare tradiționale	139
II. 24. a. Tezaurele dacilor	140
II. 25. <i>Frăția coifurilor</i>	146
II. 26. Simbolismul balaurului și al lupului alb	148
II. 27. Carele votive geto-dacice	150
II. 28. Colierele de semințe	152
II. 29. Resursele de sare din Podișul Central Moldovenesc, resurse exploatare de către populațiile preistorice zonale	155

CAPITOLUL III

INTERPRETĂRI INEDITE ALE SIMBOLISMULUI SPIRITUAL (LEGENDELE)	157
---	-----

III. 1. Legende românești	160
III. 1. a. Mormântul Urieșului	160

III. 1. b. Legenda cetății Arcina și jidovii domestici	160
III. 1. c. Legendeale Ceahlăului	161
III. 1. d. Legenda lui Moș Crăciun bătrânul	162
III. 1. e. Legenda „Descântătorilor de case”	165
III. 1. f. Solomonarii (Blajinii)	165
III. 1. g. Legenda Șercanului	168
III. 1. h. Legenda Moroilor	168
III. 1. i. Țara Luanei, între legendă și adevăr	168
III. 1. î. Legendeale Călușului	169
III. 1. j. Legenda Rusaliilor	172
III. 1. k. Joile	173
III. 1. l. Legenda Bălții Vrajitoarelor	177
III. 1. m. Legenda Marelui Lup Alb	177
III. 1. n. Legenda Cavalerilor danubieni	178
III. 1. o. Legenda Stindardului geto-dacilor	179
III. 1. p. Legenda Peșterii Pölovragi	181
III. 1. q. Legenda lui Ahile	181
III. 1. r. Legendeale referitoare la „Pomul Vieții”	185
III. 1. s. Legenda pricuricilor din Banat	186
III. 1. ș. Legende (neortodoxe) din județele Iași și Vaslui	186

CAPITOLUL IV

CREDINȚE ȘI TRADIȚII ÎN SPAȚIUL CARPATO-BALCANIC	189
--	-----

IV. 1. Timpul magic	190
IV. 2. „Riturile funerare ascunse” ale populației preistorice	191
IV. 3. Vasele antropomorfe	192
IV. 4. Mitul „Facerii Lumii” în tradițiile românești	197
IV. 5. Cultul apelor în mitologia românească	199
IV. 6. Cultul Focului extins pe întreaga arie tracică	200
IV. 7. Superstiții sau credințe străvechi	201
IV. 8. Magia obiceiurilor	203
IV. 9. Despre puterea și înfrângerea Marilor Duhuri	204

IV. 10. Despre ființele Naturii, ființele elementale	205
IV. 11. Dansurile sacre.	207
IV. 12. Mitul calului	207
IV. 13. Tradiția spirituală dacică	208
IV. 14. Lupul în tradiția dacică	211
IV. 15. Anul Nou dacic – moment de invocare și celebrare a supremației Luminii asupra întunericului.	212
IV. 16. Tradiții nemuritoare: „Brezoaia” sau „Giumalul” de la Domnești	216
IV. 17. Ovidenia, Ziua Luminii	219
IV. 18. Sfântul Andrei, patronul spiritual al românilor, ocrotitorul României	219
IV. 19. Colindatul	221
IV. 20. Obiceiuri de Anul Nou – Plugușorul	227
IV. 21. Dragobetele, sărbătoarea iubirii la români, moștenire de la daci	230
IV. 22. Babele din martie	232
IV. 23. Originea Mărțișorului – obicei specific românesc.	233
IV. 24. „Alimoria”, „Fărșangul”, „Hodaite” sau „Sălitul”, obiceiuri străvechi, în satele din județul Alba, de lăsatul Postului Paștelui	236
IV. 25. „Ziua Cucilor”	237
IV. 26. Sărbătoarea Paștelui – tradiții și obiceiuri	238
IV. 26. a. Ouăle încondeiate.	242
IV. 27. Paștele Blajinilor.	245
IV. 28. Dansul Călușarilor alungă forțele malefice	246
IV. 29. Tradiția sărbătorii Sânzienelor, a Solstițiului de vară și a zilei Sfântului Ioan Botezătorul	249
IV. 30. Deochiul, privirea care te lasă fără energie – ochiul pizmaș.	252
IV. 31. Duhurile Mari	254
IV. 32. Jocului Ursului	255
IV. 33. Caii zburători (Unicornii)	257
IV. 34. Ciuleandra sau Șuleandra	257
IV. 35. Despre... exorcizarea cu ierburi de leac	257
IV. 36. Poarta din lemn	264
IV. 37. Fusul și prâsnelul fermecat	264

IV. 38. Reprezentări ale Apocalipsei la Biserica Sfântul Nicolae, din Șcheii Brașovului	265
--	-----

CAPITOLUL V

LOCURILE SACRE	269
V. 1. Locurile sacre	270
V. 1. a. Sanctuarele în neo-eneolitic	270
V. 1. b. Sacralizarea spațiului locuit	271
V. 1. c. Entități protectoare ale locurilor sacre sau ale unor tezaure	272
V. 1. d. Porți spre Infinit.	272
V. 2. Munții Carpați	273
V. 2. a. Vortexurile de energie în zona carpatică și pericarpatică.	273
V. 2. b. Energiile misterioase din Carpații de Curbură	274
V. 2. c. „Gură de Rai” din Munții Bucegi	278
V. 2. d. Pe urmele lui Zamolxis în Munții Bucegi	278
V. 2. e. Legătura dintre Sarmizegetusa Regia și Retezat. Ce a descoperit un astronom care a cercetat capitala Daciei	282
V. 3. Hiberboreea	284
V. 4. Axis Mundi.	286
V. 5. Taina Kogaionului, Muntele Sfânt al dacilor.	292
V. 6. Misterele sacre ale Ceahlăului	295
V. 7. Enigma stâncii care noaptea se mișcă singură	297
V. 8. Fenomenele inexplicabile de pe Vârful Gugu	298
V. 9. Munții Rarău, legende și mistere.	298
V. 10. Vârful Șiva, din Maramureș – o poartă spre lumile subtile.	299
V. 11. Construcțiile megalitice din Munții Măcinului	299
V. 12. Poarta temporală din Masivul Piatra Mare este deschisă în zona Canionului „Șapte Scări”!	303
V. 13. Grădina Zmeilor	304
V. 14. Cuina Turcului - un adăpost uman de acum peste 11 000 de ani aflat în zona <i>Porțile de Fier</i> ale Dunării	304
V. 15. Schela Cladovei – așezarea umană stabilă de circa 9 000 de ani.	307
V. 16. Lepenski Vir – așezarea care sfidează timpul.	311

V. 17. Enigmele unei așezări de 7000 de ani: <i>Limba – Oarda de Jos</i> (județul Alba) . .	313
V. 18. Peștera Polovragi	315
V. 19. Misterele Peșterii Bolii.	316
V. 20. Peștera Măgura – o bibliotecă rupestră în care este condensată cunoașterea oamenilor preistorici asupra lumii	317
V. 21. Peștera Coliboaia	322
V. 22. Peștera Cizmei (județul Hunedoara) cu desene rupestre vechi de 10 000 de ani! .	323
V. 23. Huda lui Papară – Peștera lui Zamolxis	324
V. 24. Peștera „Fundul Peșterii”, din Munții Buzăului.	325
V. 25. Peștera Ialomiței, sau Peștera lui Zamolxis	326
V. 26. Cetatea misterioasă din Peștera Piscabara, județul Mehedinți	328
V. 27. Peștera Pericova	328
V. 28. Peștera Haiducilor	331
V. 29. Peștera Limanu – un labirint enigmatic al Dobrogei	332
V. 30. Peștera <i>Sfântului Apostol Andrei</i> din Dobrogea	335
V. 31. Densuș, cea mai veche biserică precreștină din România.	336
V. 32. Podul lui Dumnezeu de la Ponoare	338
V. 33. Templul Soarelui de la Odohen din nord-vestul Bulgariei.	340

MĂNĂSTIRILE RUPESTRE 341

V. A. Misterioasa zonă Colți-Aluniș, județul Buzău	341
V. B. Mănăstirile rupestre getice din Basarabia	342
V. B. a. Mănăstirile rupestre de la Orheiul Vechi – Butuceni.	343
V. B. b. Chiliile getice de pe malul Nistrului. Mănăstirea Țăpova	348
V. B. c. Complexul de chilii rupestre de la Saharna.	356
V. C. „Templul Ursitelor” de la Șinca Veche.	356
V. D. Corbii de Piatră (județul Argeș)	362
V. E. Athosul românesc din Țara Luanei (Munții Buzăului)	365
V. F. Mănăstirile rupestre paleocreștine din masivul de cretă de la Murfatlar, din Dobrogea	370
V. G. Chiliile din Brusturi	379
V. G. 1. Insula Șerpilor	379

V. G. 2. Insula Leuce – <i>Insula lui Apollo</i>	382
V. G. 3. Sanctuarul de la Sarmizegetusa	387
V. G. 4. Un uriaș complex ceremonial preistoric, format din cel puțin 12 cercuri	390
V. G. 5. Cetățuia Bazga, cu numeroase elemente esoterice	392
V. G. 6. Aria de Aramă dimprejurul Cetățuiei getice de la Moșna, județul Iași	393
V. G. 7. Lacul Taberei din Pădurea Deasă (Tătărăni, județul Vaslui)	395
V. G. 8. Legende „neortodoxe” din comuna Bunești-Averești, județul Vaslui	395
V. G. 9. Legenda Dealului Marmura	396
V. G. 10. Pădurea Baciului	396
V. G. 11. Comorile din Bărăgan	397
V. G. 12. Pădurea Letea – un tărâm de legendă!	398
V. G. 13. „Taina” tezaurului princiar de la Bunești	398
V. G. 14. Baltă Vrăjitoarelor	399
V. G. 15. Cetățile dacice	400
V. G. 15. 1. Costești – Cetățuie	402
V. G. 15. 2. Sarmizegetusa Regia	404
V. G. 15. 3. Luncani – <i>Piatra Roșie</i>	405
V. G. 15. 4. Cetatea Căpâlna	406
V. G. 15. 5. Cetatea Bănița	406
V. G. 15. 6. Cetatea Fețele Albe	406
V. G. 15. 7. Cetatea Ardeu	407
V. G. 15. 8. Cetatea Argedava	407
V. G. 15. 9. Cetatea Buridava	407
V. G. 15. 10. Cetatea dacică Sucidava	407
V. G. 15. 11. Cetatea dacică Apoulon / Piatra Craivii	407
V. G. 15. 12. Cetatea Veche din Sântana	408
V. G. 15. 13. Cetatea de la Bunești – „Dealul Bobului”, județul Vaslui	408
V. G. 15. 14. Cetatea getică de la Moșna, județul Iași	410
V. G. 15. 15. Cetatea getică de la Cotnari – Cătălina, județul Iași	412
V. G. 15. 16. Cetatea de la Cucuteni – Cetățuia, județul Iași	413
V. G. 15. 17. Cetatea Bâtca Doamnei, județul Neamț	413
V. G. 15. 18. Cetatea Zânelor	413

V. G. 15. 19. Cetatea dacică de la Grădiștea de Vâlcea	414
V. G. 15. 20. Cetatea Devei.	415
V. G. 15. 21. Cetatea dunăreană a geților sudici <i>Scaidava</i> (Bulgaria)	415
V. G. 15. 22. Cetate a dacilor liberi din sec. al III-lea descoperită la Nyíregyháza, Ungaria. .	416

CAPITOLUL VI

RELIGIA (DE LA VRACIUL PREISTORIC LA PREOTUL DE ASTĂZI)	419
--	------------

VI. Religia.	420
VI. 1. Primele manifestări religioase.	421
VI. 2. Reprezentările religioase feminine (Zeițele)	424
VI. 3. Imagini cosmogonice și cosmologice.	446
VI. 4. Altarele și rolul statuetelor	450
VI. 5. Jocul călușului	455
VI. 6. Zeități dacice	456
VI. 7. Vraciul Comunității.	461
VI. 8. Trusele magice ale unor vraci precucutenieni de peste 7000 de ani, de la Isaiia, județul Iași, Poduri, județul Bacău și Sabatinovka, Ucraina	473
VI. 9. Dincolo de Moarte. Cultul morților în spiritualitatea preistorică	477
VI. 10. Cultul Cavalerilor Danubieni	485
VI. 11. Kogaion – Muntele Sfânt al dacilor	490
VI. 12. Călugării traco-geți.	493
VI. 13. Relatări ale istoricilor referitor la geto-daci și religia lor	499
VI. 14. Rituri de înmormântare	502
VI. 14. a. Creșterii de Sus, județul Vaslui	502
VI. 14. b. Necropola getică de la Valea Grecului – „La Stâncă”, județul Vaslui ...	506
VI. 14. c. Un mormânt tumular cu lespede de piatră la Chersăcosul	507
VI. 14. d. Necropola tumulară geto-dacică la Căcuteni – Cetățuia	508
VI. 14. e. Necropola din epoca bronzului de la Jijila (județul Tulcea)	509
VI. 14. f. Cimitir de incinerare descoperit la Limba-Oarda (județul Alba)	509
VI. 14. g. Cimitirul cu tradiții dacice la Loman, lângă Alba Iulia.	510
VI. 14. h. Un mormânt de înhumare aparținând civilizației Hamangia de pe Dealul Sofia, din Cernavodă.	511

VI. 15. Mormintele nobililor geto-daci	512
VI. 15. a. Mormântul princiar getic de la Peretu (județul Teleorman)	513
VI. 15. b. Valea Regilor Traci de la sud de Dunăre	517
VI. 15. c. Mormântul lui Dromihete de la Svestari (Bulgaria)	520
VI. 15. d. Movila Documaci, mormânt ridicat acum 2 300 de ani în sudul Dobrogei ..	523
VI. 15. e. Mormântul princiar dacic de la Cugir	526
VI. 16. Rhytonul „de la Buzescu”	527
VI. 17. Mâna lui Sabazios.	528
VI. 18. Prețioasele cnemide ale principilor geți	529
VI. 19. Coiful „cu pasăre” de la Ciumești	533
VI. 20. Depozitul de bronzuri având o vechime de 3 000 de ani descoperit la Miercurea Nirajului (județul Mureș)	534
VI. 21. Aspecte fundamentale actuale, de factură cultural-religioase ale poporului român.	535
VI. 22. Religia și medicina naturistă la daci.	540

CAPITOLUL I

Istoricul cercetării

**Contribuțiile arheologilor și folcloriștilor la cunoașterea
fondului spiritual al comunităților preistorice românești**

I.1. Contribuțiile arheologilor și folcloriștilor la cunoașterea fondului spiritual al comunităților preistorice românești

Zestrea morfogenetică a unui popor se regăsește în preocupările materiale și spirituale ale comunităților ce au locuit la un moment dat, un anumit spațiu determinat.

Pentru a regăsi amprentele celor ce s-au succedat pe vastele teritorii ale Daciei preistorice, un rol important l-au avut și-l au arheologii și etnografii. Vom trece în revistă istoricul principalelor descoperiri și contribuții, ale celor care s-au dedicat acestui domeniu enigmatic al istoriei.

Istoricul și folcloristul **Alexandru Odobescu**, profesor de arheologie la Universitatea din București, este autorul unui tratat de istorie a arheologiei (*Istoria arheologiei*, 1877) și a unei monografii dedicate tezaurului de la Pietroasa descoperit în perioada când era profesor. Este considerat unul din întemeietorii arheologiei din România. Publică numeroase studii de folclor despre cântecele Europei răsăritene, dar îl preocupă îndeaproape istoria și datinile românilor, pe care le va publica în 1861.^[2]

La sfârșitul secolului al XIX-lea profesorul **Constantin Chiriță**, realizând *Dicționarul Geografic al județului Fălciu*, surprinde în teren numeroase legende despre entități spirituale nevăzute, despre tainite subterane ce dau spre alte lumii neștiute ș.a.^[3]

Etnologul **Simion Florea Marian** publică încă de la sfârșitul sec. al XIX-lea, în mai multe volume, datinile și credințele românilor în ciclul *Sărbătorile la Români (Părăsimile; Cincizecimea ș.a.)*. Bogatul material etnologic adunat de autor, are o însemnătate lingvistică și literară neprețuită, fiind adevărate cărți de vizită etnopsihologice ale poporului roman pe parcursul unui an de zile. Chiar dacă astăzi acest fond arhaic, întâlnit ici și colo pe la sate sub formă de descântece, vrăji, farmece, povești, ni se par superstiții, la baza lor stau vremuri și dimensiuni de demult apuse. În acest ciclu al sărbătorilor românești, „păgâne” sau creștine de peste an, **Simion Florea Marian** nu a reușit să le cuprindă decât pe cele de iarnă (începând cu Anul Nou) și de primăvară (până la Înălțare).^[4] Au fost însă continuate de **Tudor Pamfile**, în volumul: *Sărbătorile de vară (1910) și Crăciunul (1914)*. Studiile celor doi etnologi nu s-au suprapus, ci dimpotrivă s-au completat ca un întreg.^[5]

În 1913 apărea la București lucrarea *Dacia Preistorică*, a istoricului **Nicolae Densușianu**. O lucrare absolut impresionantă, de peste o mie de pagini, o sinteză care, încă de la apariția ei, a stârnit și continuă să stârnească enorme pasiuni, pozitive și negative. Nicolae Densușianu sparge sistematic modelele repetitive impuse. Importanța, ca istoric, a lui Nicolae Densușianu constă în modul lui de gândire, în filosofia lui istorică. *Dacia Preistorică* este, în esență, reconstrucția realităților istorice de la Dunăre și Carpați în vremea „ante-istorică”, poate imediat post-edenică. Nicolae

[2] Alexandru Odobescu, *Le Trésor de Pétrossa. Étude sur l'orfèvrerie antique*, Tome I-III, Éditions J. Rothschild, Paris, 1887-1900; Idem, *Cântecele poporane ale Europei răsăritene, mai ales în raport cu țara, istoria și datinile românilor*, 1861; *Răsunete ale Pindului în Carpați*.

[3] Chiriță Constantin, „Dicționar geografic al județului Fălciu”, Iași, 1893, p. 2.

[4] Simion Florea Marian, *Sărbătorile la români. Studiu etnografic*, I-II-III, ediție îngrijită de Iordan Datcu, Editura Grai și suflet Cultura Națională, București, 2001; idem, *Legende istorice din Bucovina*, ediție îngrijită de Paul Leu, Ed. Junimea, Iași, 1981.

[5] Tudor Pamfile, *Sărbătorile de vară*, București, 1910; idem, *Crăciunul*, București, 1914.

Densușianu pleacă de la adevărul că izvorul istoric, scris ori arheologic, nu surprinde decât concluzia unui eveniment ori proces istoric, folosește izvoarele istorice scrise care, încă atunci când apăreau, se refereau la vremuri trecute ori legendare. Multe din aceste izvoare scrise erau legende sau zvonuri. A folosit izvoarele arheologice, a stăpânit izvoarele istorice, le-a adăugat interpretarea proprie și a folosit cu mare curaj datele etnografice, atunci când era nevoie. Nicolae Densușianu a promovat cu o copleșitoare erudiție nevoia ca neamul românesc să alunge complexele de inferioritate care îi fuseseră cu grijă cultivate. Folosind metoda reconstrucțiilor regresive ajunge la nivelul prim de dezvoltare a fenomenului și neamului românesc, și acolo el descoperă pe pelasgii și hyperboreii cei credincioși.

Marele merit al filosofiei istorice a lui Nicolae Densușianu, a fost acela, că el a refuzat să considere modelul existențial al neamului său ca fiind de mâna a doua și a refuzat ideea servilismului automat față cu modelele din „afară”. Nicolae Densușianu a intuit, poate cel dintâi între istoricii și gânditorii români, că cel mai mare rău pentru România a fost tendința „ploconirii” față de modelele străine. El a înțeles că subordonarea politică, economică și militară nu este altceva decât consecința subordonării psihologice.

Dacia Preistorică, la fel ca toate marile lucrări istorice, nu a fost scutită de uzura vremii și de corecțiile aduse de noi descoperiri și interpretări. Dar, în același timp, valoarea lucrării rămâne neștirbită, la fel cum neștirbită rămâne ideea de bază care luminează aceasta fantastică și monumentală realizare românească.^[6]

Cercetătorul **Petru Caraman** realizează o analogie a tradițiilor de la trecerea dintre ani asupra colindatului la români, slavi și la alte popoare, mai ales vecine (care ar putea fi reminescente arhaice de la vechile populații getice)^[7], iar **Gh. Ciaușanu** merge pe aceeași filiație surprinzând superstițiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi și noi.^[8]

Istoricul **Vasile Pârvan** în monumentală lucrare *Getica*, tratează exhaustiv problematica geților din punct de vedere tehnic, științific și cultural-religios.^[9]

Victor Kernbach în *Dicționar de mitologie generală*, adună numeroase informații din tradiția românească, culegând date mitice despre fenomenele autohtone de natură paranormală, atribuite în marea majoritate vremurilor îndepărtate.^[10]

Etnograful **Romulus Vulcănescu** în lucrarea *Mitologia Română*, analizează structura patriarhală a miturilor românești, surprinse în fondul tradițional rural medieval sau contemporan, identificându-i substratul esoteric în legende și tradiții populare românești.^[11]

Marele istoric al religiilor **Mircea Eliade**, prin scrierile sale pline de substanță în *Istoria credințelor și ideilor religioase*, *Morfologia religiilor* și *Dicționar al religiilor* vorbește despre religia dacilor, despre tradițiile și obiceiurile acestora, despre civilizația Daciei preistorice.^[12]

[6] Densușianu Nicolae - *Dacia preistorică*, Ed. Meridiane, București, 1989.

[7] Caraman Petru, *Colindatul la români, slavi și la alte popoare*, Editura Minerva, București, 1983.

[8] Ciaușanu Gh., „Superstițiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi și noi”, București, 1914.

[9] Pârvan Vasile, *Getica*, Ed. Științifică, București, 1967.

[10] Kernbach Victor, *Dicționar de mitologie generală*, Editura Albatros, București, 1983.

[11] Vulcănescu Romulus, „*Mitologie română*”, Editura Academiei R.S.R., București, 1985.

[12] Eliade Mircea, „*De la Zalmoxis la Genghis-Han*”, Editura Științifică și Enciclopedică, 1990; 1991-1992 *Istoria credințelor și ideilor religioase*, Vol. I, II; 1992 - *Morfologia religiilor*; 2003 - *Dicționar al religiilor*.

Nicolae Miulescu prin lucrarea *Dacia, țara zeilor*, scoate în evidență rolul spațiului carpato-dunărean în contextual marilor descoperiri arheologice, ce pun în valoare spiritualitatea profund esoterică a comunităților neo-eneolitice, rolul acestora la nașterea unor popoare dimprejur și chiar la mari distanțe.^[13]

Colectivul format din Șerban Bobancu, Cornel Samoilă și Emil Poenaru, au întocmit un studiu pe care l-au structurat în lucrarea *Calendarul de la Sarmizegetusa Regia*. Autorii studiului au plecat de la structura numerică de măsurare a timpului ca preocupare predilectă a astrologilor geți, continuându-și analiza asupra micului sanctuar circular, a marelui sanctuar circular, a sanctuarelor dreptunghiulare, precum și a cheii de descifrare a sistemului calendaristic dacic. Spre finalul studiului s-a putut pune în balanță performanțele sistemului calendaristic dacic, care a avut un rol determinant în cunoașterea bolții cerești cât și a științei astrologice din acele vremuri.^[14]

Cercetătorul **Ioan Rodean** pasionat de lumea magică a artefactelor din fosta capitală a Daciei, încearcă să elucideze misterele complexelor litice din cadrul incintei sacre de la *Sarmizegetusa Regia*.^[15]

Arheologul german **Hubert Schmidt** realizează săpături arheologice sistematice în stațiunea arheologică eponimă Cucuteni – *Cetățuie*, jud. Iași, civilizație ce va avea ecouri profunde asupra spiritualității preistorice românești. Rezultatele acestor săpături sunt publicate la Berlin în lucrarea *Cucuteni in der oberen Moldau, Roumanien. Die befestsigte Siedlung mit bemalter Keramik von der Steinkupferzeit bis in die volle entwickelte Bronzezeit*, 1932.^[16]

Din tradiționala școală arheologică **Ioan Nestor** și colaboratorii pun în valoare rezultatele săpăturilor efectuate pe șantierele Valea Jijiei și a sondajele de la Larga Jijia.^[17]

Constantin S. Nicolaescu-Plopșor arheolog, istoric, etnograf, folclorist, antropolog, geograf, membru corespondent al Academiei Române. Este cel care va descoperi la Bugiulești – Tetoiu (jud. Vâlcea) în 1960, o fosilă umană (craniu) veche de 2 milioane de ani numită *Homo olteniensis* (*Australanthropus olteniensis*). El susține că hominidele de aici și-au făurit intenționat: măciuci, zdobitoare, străpungătoare și răzuitoare, ceea ce atestă pe teritoriul României o activitate conștientă la nivelul acestor comunități arhaice timpurii. Publică studiul *Industries microlithiques en Oltenie*.^[18]

Primele săpături pe șantierul arheologic de la Schela Cladovei au fost efectuate de **Vasile Boroneanț** începând cu anul 1960. Au fost descoperite, de-a lungul timpului, peste 65 de morminte datând din perioada 7300 - 6300 î.Hr. O descoperire senzațională a fost cea a unui *Homo Sapiens* în vârstă de 8000 de ani. Datarea cu carbon radioactiv a uneia dintre cele mai vechi așezări de pe continentul european, confirma vârsta de circa 8750 de ani. În 1982 acesta își susține teza de doctorat "*Paleoliticul superior și epipaleoliticul din zona Porțile de Fier*", sub îndrumarea arheologului Vladimir

[13] Miulescu Nicolae, *Dacia, Țara Zeilor*, Colectia Trika, 1991.

[14] Bobancu Seban și colaboratori, *Calendarul de la Sarmizegetusa Regia*, Ed. Academică, București, 1980.

[15] Rodean Ioan, *Enigmele pietrelor de la Sarmizegetusa*, Editura Albatros, București, 1984.

[16] Hubert Schmidt, *Cucuteni in der oberen Moldau, Roumanien. Die befestsigte Siedlung mit bemalter Keramik von der Steinkupferzeit bis in die volle entwickelte Bronzezeit*, Berlin, 1932.

[17] Nestor Ioan și colab., *Săpăturile de la șantierul Valea Jijiei (Iași – Botoșani -Dorohoi) în anul 1950*, SCIV, I; idem, *Sondajele de la Larga Jijia*, SCIV, III, 1951.

[18] Constantin S. Nicolaescu-Plopșor, *Industries microlithiques en Oltenie*, 1963.

Dumitrescu. Apariția așezării a fost favorizată de climatul sud-mediteranean instalat după perioadă glaciară în Defileul Dunării. Cultura Schela Cladovei-Lepenski Vir conturează o civilizație bine definită, dunăreană, încadrată cronologic între 7000-5000 î.Hr. evoluând de-a lungul mai multor faze. Pe parcursul cercetărilor au fost descoperite locuințe, vetre rituale și morminte. Corespunzător acestui nivel de viață sedentar au fost descoperite unelte agricole (săpăligi și plantatoare din corn de cerb). Purtătorii acestei culturi aveau locuințe de formă rectangulară, vetre pentru încălzit și pentru prepararea hranei, vetre rituale și practicau înmormântări de înhumăție în apropierea locuinței. Fica acestuia **Adina Boroneanț**, a declarat, că inventarul arheologic scos la iveală la Schela Cladovei, indică începutul vieții sedentare a omului, al trecerii acestuia de la stadiul de culegător, pescar și vânător la o civilizație primitivă, datând din anul 7100 î.Hr. și mergând până în anul 5500. Tot aici s-a găsit și un atelier de produs mărgelă din malahit și unelte din silex utilizate la fabricarea acestor podoabe.^[19]

Arheologul **Vladimir Dumitrescu**, realizează primele săpături arheologice în anul 1933 în stațiunea eneolitică de la Bonțești, iar la Traian, jud. Neamț realizează săpături în anii 1936, 1938 și 1940. În baza acestor realizări, același autor stabilește originea și evoluția culturii Cucuteni-Tripolie. În anul 1967, publică rezultatele săpăturilor satului neo-eneolitic de la Hăbășești, jud. Botoșani, într-o monografie arheologică, iar în 1968 printr-un studiu amplu asupra acestor civilizații publică *Arta neolitică în România*. Tot în anul 1969 publică *Considerații cu privire la poziția cronologică a culturii Cucuteni în raport cu culturile vecine*, studiu ce stabilește clar determinările cronologice ale acestei înfloritoare civilizații.^[20] Soția sa **Hortensia Dumitrescu**, arheolog destoinic, tovarăș de muncă și în teren, completează tabloul descoperirilor științifice prin *Contribuții la problema originii culturii Precucuteni*.^[21]

Arheologul **Radu Vulpe** întreprinde săpături arheologice în situl Izvoare, jud. Neamț între anii 1936-1948, identificând mai multe orizonturi culturale specifice complexului cultural Precucuteni-Cucuteni din Moldova.^[22]

Istoricul **Constantin Daicoviciu** este considerat părintele arheologiei românești din Transilvania și Banat, el fiind cel care a descoperit cetățile dacice din Munții Orăștiei, dezvelind pentru prima dată ruinele de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa.^[23] În urma săpăturilor sistematice de pe Șantierul Grădiștea Muncelului, descrie mulțimea artefactelor dacice de la Sarmizegetusa Regia, Sanctuarul sacru și Calendarul solar de andezit^[24], iar fiul acestuia **Hadrian Daicoviciu** consacră un studiu pertinent intitulat *Dacia de la Burebista la cucerirea romană*.^[25]

[19] Boroneanț (V.), Les enterrements de Schela Cladovei : nouvelles donnees. In P.M. VERMEERSCH, P. VAN PEER (eds.) Contributions to the Mesolithic in Europe. Leuven University Press, Leuven 1990, p. 121-125; Adina Boroneanț, Descoperiri în situl arheologic de la Schela Cladovei, în *România Liberă*, 04.07.2009, p. 1; Alexandra Georgescu, Cea mai veche așezare umană din Europa a fost descoperită în România. Locuitorii erau adevărați uriași: aveau peste 1.90 înălțime, în <http://adevarul.ro/locale/turnu-severin/>, 15 febr. 2015, p. 1-2; Boroneanț Vasile, *Arheologia peșterilor și minelor din România*, Ed. Cimec, București, 1999.

[20] Dumitrescu Vladimir, *La station préhistorique de Bonțești, Dacia, III-IV (1927-1929), 1933; La station préhistorique de Traian, Fouilles des années 1936, 1938 et 1940, Dacia, IX/X (1941-1944), 1945; Originea și evoluția culturii Cucuteni-Tripolie*, SCIV, 14, 1; 14, 2, 1961.

[21] Dumitrescu Hortensia, *Contribuții la problema originii culturii Precucuteni*, SCIV, VIII, 1957.

[22] Vulpe, Radu, *Izvoare, Săpăturile din 1936-1948*, 1957, București.

[23] Emil Condurachi, Constantin Daicoviciu, *The Ancient Civilization of Romania*, London: Barrie & Jenkins, 1971.

[24] Daicoviciu C. și colaboratori, Șantierul Grădiștea Muncelului, în SCIV, IV, 1-2, 1953.

[25] Daicoviciu Hadrian, *Dacia de la Burebista la cucerirea romană*, Editura Dacia, Cluj, 1972.

DACIA ESOTERICĂ

Simboluri, legende și tradiții

• Volumul II •

DAKSHA
ASOCIATA CUNOȘTERII

București, 2023

CUVÂNT ÎNAINTE	1
-----------------------------	---

CAPITOLUL VII

SCRIEREA ȘI LIMBA	3
--------------------------------	---

VII. 1. Scrierea preistorică sacră de pe teritoriul Daciei	4
--	---

VII. 2. Dovezi care arată că geto-dacii ȘTIAU SĂ SCRIE!	25
---	----

VII. 3. Părerea cercetătorilor referitor la scrierea de pe teritoriul Daciei.	27
--	----

VII. 4. Limba dacilor	32
-----------------------------	----

VII. 4. a. Ce limbă vorbeau, de fapt, dacii și de ce nu foloseau scrierea.	34
---	----

VII. 4. b. Etimologii fac dezvăluiri interesante despre scrierea românească. ...	38
--	----

VII. 4. c. Argumente toponimice din Dacia privind originea valahă a graiului uman articulat	40
--	----

VII. 4. d. Continuitatea românilor și toponimia localităților	47
---	----

VII. 4. e. Lingvistica străveche.	55
--	----

VII. 4. f. Limba română provine din.... limba străveche a dacilor?	61
--	----

VII. 4. g. Pierit-a limba dacilor?	71
--	----

VII. 4. h. Cum a apărut limba daco-geților?	74
---	----

VII. 4. i. Prezența etnonimelor ca argumente toponimice privind originea valahă a graiului uman articulat	85
--	----

VII. 4. î. Mihai Vinereanu – Presupusele împrumuturi din alte limbi sunt, de fapt, împrumuturile lor din limba noastră	92
---	----

VII. 4. j. Influența limbii române asupra graiurilor maghiare	93
---	----

VII. 4. k. Latinizarea dacilor și etnogeneza poporului român – cea mai mare păcăleală istorică dată românilor. Noi nu suntem urmașii Romei!!! ...	99
--	----

VII. 4. l. De ce e limba română o limbă unică?	105
--	-----

VII. 5. Tăblițele de la Sinaia.	106
--------------------------------------	-----

VII. 6. Tăblițele cerate de la Roșia Montana	108
--	-----

VII. 7. Rochonzy Codex	113
------------------------------	-----

CAPITOLUL VIII

STRUCTURILE MEGALITICE

(MENHIRI, TUMULI, PIRAMIDE NATURALE, SFINCȘI ETC.)	117
---	-----

VIII. 1. Constructorii structurilor megalitice: Uriașii	120
---	-----

VIII. 1. a. Brazda lui Novac.	120
------------------------------------	-----

VIII. 2. Geografia sacră a României	121
---	-----

VIII. 3. Simulacrele megalitice ale divinităților pelagice	123
--	-----

VIII. 3. a. Sfinxul din Bucegi	124
--------------------------------------	-----

VIII. 3. b. Sfinxul din Munții Bratocea	125
VIII. 3. c. Sfinxul din Munții Ciucaș	126
VIII. 3. d. Sfinxul de la Topleț	126
VIII. 3. e. Sfinxul din Retezat	127
VIII. 3. f. Sfinxul din Masivul Zăganul	127
VIII. 3. g. Sfinxul din Pădurea Iezer	128
VIII. 3. h. Munții Măcinului – un kogaion al dacilor din Dobrogea.	128
VIII. 3. i. Sfinxul Maramureșului	132
VIII. 3. î. Sfinxul din masivul Breazău	132
VIII. 3. j. Sfinxul din Munții Călimani	132
VIII. 3. k. Sfinșii de la sud de Dunăre	133
VIII. 3. l. Sfinxul de la Orheiul Vechi	134
VIII. 3. m. Sfinxul de la Țăpova	134
VIII. 4. Misterele Munților Călimani	134
VIII. 5. Menhirii preistorici din zona Hușilor	134
VIII. 5. a. Menhirul de la Chersacosul	135
VIII. 5. b. Menhirii din jurul Movilei Râbăia	135
VIII. 5. c. Menhirii de la Bazga	135
VIII. 5. d. Pietrele scrise ale lui Pata	137
VIII. 6. Gura Raiului din Bucegi	138
VIII. 7. Kogaioanele din România.	138
VIII. 8. Tumulii (movile funerare)	140
VIII. 8. a. Movele consemnate la 1893 în județul Fălciu.	141
VIII. 8. b. Movelele din Depresiunea Hușilor.	141
VIII. 8. c. Movila lui Burcel	150
VIII. 8. d. Necropolele tumulare („Suta de Movele”) de pe stânga Prutului, între Cobani și Braniște (Râșcani)	151
VIII. 9. Podul de peste Dunăre de la Drobeta	151
VIII. 10. Piramidele din România	153
VIII. 10. a. Piramida de pe Vârful Toaca – Ceahlău	154
VIII. 10. b. Movelele piramidale de la Șona.	155
VIII. 10. c. Piramidele de pământ din județul Satu Mare	159
VIII. 10. d. Piramidele de la Brădeni, județul Sibiu	159
VIII. 10. e. Piramidele naturale din Munții Buzăului	160

CAPITOLUL IX

TEHNOLOGIILE ȘI INVENȚIILE POPULAȚIILOR PREISTORICE	161
IX. 1. Metalurgia.	165
IX. 1. a. Matrița comorilor dacice a stat ascunsă 2 000 de ani în pământ, la Sarmizegetusa	165
IX. 1. b. Barbara Deppert Lippitz, arheolog german: „România e singura țară din Europa care își are scrisă istoria în propriul ei aur!”	167

IX. 1. c. Cosonii dacilor	167
IX. 1. d. Diadema princiară din aur de la Bunești, județul Vaslui	168
IX. 1. e. Pandantivul și podoaba de aur de la Pecica (4300 – 4100 î.C.), județul Arad	168
IX. 1. f. Tezaurul de podoabe dacice din argint de la Rociu	169
IX. 1. g. Tezaurul dacic de argint de la Bălănești (județul Olt)	170
IX. 1. h. Unelte folosite de meșterii daci – compasul, cuiul, fierăstrăul etc	173
IX. 1. i. Trusa medicală	175
IX. 1. î. Carul de la Bujorul – o invenție excepțională a tracilor	175
IX. 2. Conduce ceramică	175
IX. 3. Misterele Calendarului Dacic de la Sarmisegetuza	176

CAPITOLUL X

CONTINUITATEA DE LOCUIRE ÎN SPAȚIUL CARPATO-DANUBIANO-BALCANIC

X. 1. Sufletul Neamului Românesc	188
X. 2. Omenia este rezultatul trăirii românești pure a adevărului divin	188
X. 3. Paideuma, sau sufletul local	190
X. 4. Pelago-dacii sunt singurul popor din Antichitate pe care documentele antice, ca și arheologia, îi consemnează ca autohtoni	193
X. 5. Teoria Continuității	195
X. 6. Noi am fost aici din timpurile fără început!	215
X. 7. Carpații – epicentrul civilizației	219
X. 8. Carpații, „solnița” Europei	220
X. 9. România, vatra vechei Europe!	222
X. 10. Drumul Zeilor	223
X. 11. Studiul de paleogenetică care a distrus din temelii teoriile anterioare	224
X. 12. Pelasgia, leagănul civilizației românești și al Europei	225
X. 13. Țara hiperboreenilor	230
X. 14. Cucuteni, o civilizație mai veche decât Mesopotamia	232
X. 15. Proto-orașele pelasgilor cucutenieni	236
X. 16. Cele mai vechi urme de civilizație din Dacia preistorică	241
X. 16. a. La Bugiulești – Tetoiu au existat primii hominizi	241
X. 16. b. Peștera Ghețarul de la Vârtop	242
X. 16. c. Peștera Colibaba	242
X. 16. d. Peștera cu Oase, din Banat	242
X. 16. e. O urmă veche de 36500 de ani descoperită în peștera Ciur-Izbuc	243
X. 16. f. Picturi parietale din peștera Cucuiat	243
X. 16. g. Peștera cu Incizii	244
X. 16. h. Peștera Cizmei	244
X. 16. i. Peștera Popii	245
X. 16. î. Peștera Măgura, din Bulgaria	246
X. 16. j. Grota de la Brînzeni	247

X. 16. k. Poiana Cireșului – Piatra Neamț.....	247
X. 16. l. Tabăra vânătorilor de mamuți de pe malul Prutului, de la Ripiceni (județul Botoșani).....	248
X. 17. Operație pe creier făcută în Apuseni acum 4500 de ani, certificată de specialiștii români și antropologii scoțieni!	251
X. 18. Satul neo-eneolitic	252
X. 19. Originea poporului arian	253
X. 20. Spiritualitatea carpatică	254
X. 21. Roirile pe „Drumul sării”	256
X. 22. Giganții din Dacia preistorică	256
X. 23. Epoca Fierului	258
X. 24. Teritoriul locuit de daci	261
X. 25. Atât de tare au fost romanizați geto-dacii încât în secolul al IV-lea încă se războiau cu romanii!	274
X. 26. Dicționar de termeni, nume, personalități, cuvinte dacice... ..	277
X. 27. Peltastii traci: unii dintre cei mai mari războinici ai Antichității	300
X. 28. Imperiului Roman îi era frică de geto-daci! O dovedesc izvoarele istorice antice... ..	303
X. 29. Statuile de daci din muzeele lumii	306
X. 30. Dobrogeanul Aeticus Donares, primul om care a făcut ocolul Pământului, în secolul al V-lea... ..	308
X. 31. Românii din Carpații nordici și de la sudul Dunării	309
X. 32. Istoria românilor în secolele „întunericului”	315
X. 33. Transhumanța nord-pontică și amfora „cu seu de oaie”	322

CAPITOLUL XI

MIGRAȚIILE INDO-EUROPENE DINSPRE MATCA ORIGINARĂ	325
---	------------

XI. 1. Migrațiile indo-europene.	326
XI. 2. Arieni din Carpați	329
XI. 3. Mesageții	334

CAPITOLUL XII

CONCLUZII, ABBREVIERI, BIBLIOGRAFIE, SITURI ARHEOLOGICE	337
--	------------

XII. 1. Concluzii	338
XII. 2. Abrevieri	342
XII. 3. Bibliografie	343
XII. 4. Situri arheologice citate în lucrare	360

DESPRE AUTOR	368
---------------------------	------------

MULȚUMIRI	370
------------------------	------------

GLOSAR.	371
---------------------	------------

CAPITOLUL VII

Scrierea și limba

VII. 1. Scrierea preistorică sacră de pe teritoriul Daciei

Oamenii preistorici din Paleolitic dovedeau o mare capacitate imaginativ-artistică, combinată cu cea religioasă, realizând astfel picturi figurative și semene abstracte pe pereți peșterilor unde locuiau (Cuciulat, Nandru, Ohaba s.a.). Aceste preocupări repetitive l-au ridicat pe un nou nivel cognitiv, crescând astfel capacitatea inventivă până la realizarea unui sistem de scriere rudimentar, alcătuit din semne liniare, pictograme s.a.

Când întreaga comunitate învăța „sistemul scriptic” inițial, treptat s-a trecut pe o altă treaptă mai complicată, înțeleasă în special de cei care dovedeau însușiri și percepții cognitive avansate. Întotdeauna accesul la cunoaștere l-au avut cei care se nășteau cu anumite capacități precognitive, alții le dobândeau prin exersare, însă până la însușirea integrală de către întreaga comunitate arhaică sau mai multe comunități dintr-un anumit spațiu determinant, a limbajului scris, treceau perioade mari de timp, existând astfel „decalaje” de ordin scriptic, reflectat în diversitatea pictografică sau silabică de la începuturi.

Semnele premergătoare scrierii pictografice datează încă din paleoliticul superior (V-uri, X-uri, linii paralele duble, triple) ceea ce dovedește că acestea aveau o conotație specifică (în acest sens exemplificăm amuletele din calcit de la Mitoc, județul Botoșani și cea de la Cosăuți din Basarabia)^[617].

Duplicarea, multiplicarea, juxtapunerea și combinarea semnelor ca repetiții magice, au dat naștere unei simbolistici abstracte cu implicații invocaționale (V-ul era o schematizare a vulvei, a triumghiului pubian; zig-zagul un simbol al apei, al fluidității etc.).

Fundament al civilizației și al cunoașterii, notarea prin ideograme fonetice, reprezintă cea mai veche formă de scriere aflată în uz până în zilele noastre^[618]. Subzistă până în ziua de astăzi în mediile erudite, atât britanice, cât și chineze, opinia potrivit căreia, originea ideogramelor fonetice este mai veche chiar decât formele de scriere din spațiul Semilunii Ferte, respectiv, sud-mesopotamiene și egiptene^[619]. Scrierea cunoscând o evoluție în timp de la pictograme scrijelite pe diferite materiale suport la ideograma-fonetică.^[620]

Semnele ideografice nu obiectivează în domeniul realului imediat, sunetele rostite, exprimate, prin intermediul unor litere, ci figurează în mod simbolic, sintetic și stilizat, imagini concrete, ori noțiuni și concepte, din plan mental și imagologic^[621]. Utilizarea ideogramelor în domeniul scrierii, a permis, preluarea și folosirea acestora și de către alte popoare extrem-orientale, precum: chinezii, japonezii, coreenii, vietnamezii.

Semnele acestui sistem de scriere arhaic, denumit pre-clasic putându-se nota în mai multe moduri, atât pe linie orizontală, cât și pe verticală, de la dreapta către stânga,

[617] V. Chirica, *The Gravettian in the East of the Romanian Carpathians*, BAI, III, Iași, 1989, 239 p. 6; Chirica, I. Borziac, N. Chetaru, *Gisements du Paléolithique supérieur ancien entre le Dniestr et la Tissa*, BAI, V, Iași, 1996, 335 p.; Borziac, I.; Otte, M.; Noiret P., *Piese de artă paleolitică și de podoabă de la stațiunea paleolitică cu mai multe niveluri de locuire Cosăuți din zona Nistrului Mijlociu*, *Revista arheologică*, 2, 1998, p. 5-27.

[618] Victor Duță, *Călătorie în lumea scrisului și tiparului*, Editura Sport-Turism, București, 1988, p. 30 - 33.

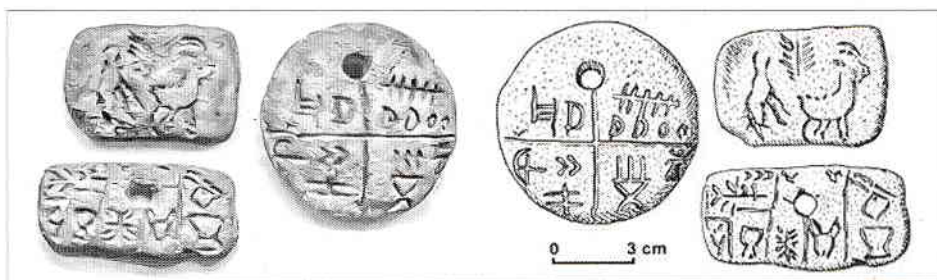
[619] Arnold J., Toynbee, *Studiu asupra istoriei*, Editura Humanitas, București, 1997, p. 236.

[620] Horia C. Matei, *O istorie a lumii antice*, Editura Albatros, București, 1984, p. 127.

[621] Horia C. Matei, *Op. Cit.*, p. 127, Ovidiu Drimba, *Op. Cit.*, p. 366-367.

precum și invers. Majoritatea acestor înscrisuri sunt intitulate *ku-wen*, adică vechea cultură. Caracterele ideogramelor derivând din simplificarea și estetizarea însemnelor pictografice; cuprinzând un sistem unitar, format din pictograme, ideograme și fonograme^[622]. Funcția de bază a unui cuvânt,^[623] reiese din locația sa în cadrul unei fraze și mai ales din modelarea sa prin intonație^[624]. Există în scrierea chineză 214 chei și tot atâtea ideograme fonetice determinative^[625]. Ideogramele sunt obiectivate printr-o exprimare caracteristică, atât prin notare, dar mai ales prin nuanță și intonație.

Cele mai timpurii simboluri gravate pe stâncă și pe alte obiecte reflectă credințe profunde într-o divinitate feminină dătătoare de viață, care era reprezentată sub mai multe aspecte. Mesajele inscripționate aveau un caracter inițiativ și reflectau credința în ordinea manifestatoare a Universului, în emanațiile divine fonematice. În trecut, analfabetismul nu era un semn al subdezvoltării, ci o mărturie a unei dezvoltări aparte la care se putea ajunge printr-un grad suficient de înalt fără a simți nevoia scrierii.

Tăblițele de la Tărtăria, jud. Cluj

Pandantivele de la „Poiana Cireșului” - Piatra Neamț

Prima piesă a fost un pandantiv din piatră, frumos și complex gravat cu motive geometrice, recuperat dintr-un strat care aparține culturii gravettiene, datat la peste 20.000 ani (datări radiometrice prin metoda C-14). Descoperirea este cu totul excepțională și întregeste patrimoniul arheologic european, acesta fiind al treilea obiect de podoabă de acest fel descoperit în România.

Pe data de 13.08.2014, în situl Poiana Cireșului-Piatra Neamț a fost descoperit un nou pandantiv din piatră, în partea superioară a nivelului Gravetian I, datat între circa 19.000 și 20.000 B.P. Pandantivul este realizat dintr-o rocă silicioasă, care din cauza condițiilor din depozit a devenit ușor friabilă. Acest lucru a afectat destul de mult detaliile inițiale ale pandantivului, partea superioară a orificiului de suspendare fiind chiar distrusă. Toate aceste aspecte fac ca acest pandantiv să nu se ridice la valoarea artistică a celui descoperit anterior în același nivel al sitului. El este totuși foarte important, pentru că este al patrulea pandantiv din piatră de circa 20.000 de ani vechime descoperit în România. Cercetările de la Poiana Cireșului s-au desfășurat sub egida Complexului Național Muzeal Curtea Domnească Târgoviște, prin responsabil

[622] Fen Yuan-Chun, *Scurtă istorie a literaturii clasice chineze*, Editura E.S.P.L.A., București, 1960, p. 98.

[623] Ovidiu Drimba, *Istoria culturii și civilizației*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1984, p. 366-367.

[624] Victor Duță, *Op. Cit.*, 1988, p. 30 - 31.

[625] Fen Yuan-Chun, *Op. Cit.*, p. 136; Victor Duță, *Op. Cit.*, p. 31.

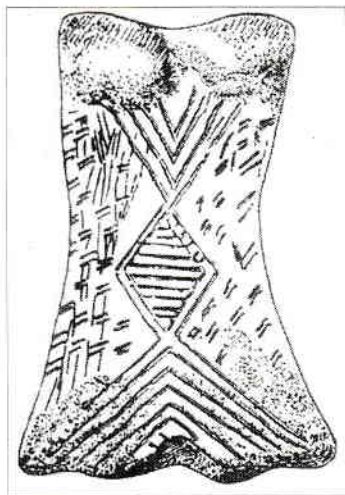

Pandantivele de la „Poiana Cireșului” - Piatra Neamț

de șantier dr. Elena-Cristina, cu participarea studenților universității Valahia din Târgoviște sub coordonarea prof. univ. dr. Marin Cărciumaru.

Istoria scrisă pe oase

În anul 1968, cercetătorul Al. Păunescu a găsit, în situl arheologic de la Cuina Turcului, localitatea Dubova, județul Mehedinți, o falangă de cal, pe care erau încrustate un romb și mai multe unghiuri opuse, cu deschizăturile în sus sau în jos. Un mesaj de 10.650 de ani î.Hr. Perfecțiunea, sacră și coloratura inciziilor în os răstoarnă toate teoriile privind cele mai vechi „scrieri” din lume, dar și pe cele referitoare la apariția și evoluția omului.

Liniile drepte și șirurile de triunghiuri îndreptate de jos în sus reprezentau legătura dintre cei care le-au desenat și forțele bune sau rele aflate deasupra lor, soarele, luna, vântul, ploaia, gerul, fulgerul, trăsnetul, dar și ziua sau noaptea cu toate pericolele lor, adică relația Pământ – Cosmos. Unghiurile cu vârful în jos și deschizătura în sus însemnau ceva venit din cer, de la cei sau cel cu puteri nelimitate, cărora nu li te poți opune și pe care nu este bine să îi superi. Un unghi invers, cu vârful în sus și deschiderea în jos, reprezenta ceva de acolo de unde se afla cel care a făcut încrustația, de pe pământ. Uniformitatea și dispunerea liniilor drepte și a șirurilor de triunghiuri îndreptate de jos în sus, ce reprezentau legătura dintre cei care le-au desenat și for-

țele din macrocosm (soarele, luna, vântul, ploaia, tunetul etc) arată că acestea nu sunt întâmplătoare ci au o anumită semnificație simbolică. Asemenea desene cu o scriere rudimentară s-au descoperit în mai multe locuri ale țării.^[626]

[626] Al. Păunescu, *Op. Cit.*, 1991.

Pe un omoplat de mamut s-au descoperit încă din paleoliticul mijlociu (peste 50.000 ani), urme de gravură, în stațiunea Cosăuți - Moldova I de pe Nistru (Borziac 2002, 35). Pe amuletele de la Mitoc, Cotu Miculinți, județul Botoșani și Cosânți - Soroca, prelucrate din cortex de silex și cretă, s-au descoperit incizii ca reprezentări ale unei scrieri rudimentare, incipiente.

Tot pentru paleoliticul superior întâlnim, ca forme de manifestare religioasă, picturi rupestre în peșterile de la Cuciulat (județul Sălaj), Pescari (județul Craș-Severin) iar pe Nistrul Superior, instrumente muzicale din os (pentru suflat) folosite în magie de către vracii acelor comunități.

Inscripția de la Sitovo și pecetea cu inscripție descoperită în anii 50 în tellul de la Karanova, faza VI, demonstrează că utilizarea scrierii era o practică răspândită în acele timpuri, atât timp cât asemenea inscripții sunt frecvente în culturile Karanova, Vinca și Tisă.

În anul 1969 în timpul săpăturilor întreprinse la Gradescica, lângă Vraca, în nord-vestul Bulgariei, a fost descoperit un castron aproape plat, cu scriere pe ambele părți. Pe spate este incizată o figură umană schematizată alcătuită din V-uri sau triunghiuri înconjurată de semne liniare.

Se cunosc aproape o sută de așezări unde au fost descoperite obiecte cu inscripții, materialul din fiecare așezare.

Semne înscrise sau pictate, neobservate anterior, sunt acum identificate pe ceramică Dimini, Cucuteni, Petrești, Lengzel, Butmir, Bukk și a ceramicii liniare.

Scrierea a fost caracteristica generală a vechii Civilizații Europene din milenii VI-V î.e.n.

Simbolurile ca simple semne abstracte ori ca mănunchiuri de semne sunt identificate pe: vase modele de temple, altare, tronuri, scaune, recipiente pentru sacrificii, linguri, opațe, figurine, podoabe, tăblițe, sigilii, obiecte plate, fusaiole și greutăți pentru războiul de țesut.

- Motivelor excizate ori incizate pe sigilii de lut, din simbolurile pictate pe ceramică neolitică în benzi, se disting în cercuri sau în compartimente dreptunghiulare.
- Semne găsite pe sigilii (pintadere).
- Semne găsite pe vasele de cult și sacrificiale.
- Semne găsite pe figurine.

Sânii figurinelor și amuletele pectorale erau incizate cu linii paralele și cu V-uri. Folosirea persistentă a acelorași semne timp de circa 20.000 de ani este dovada faptului că acestea au o conotație specifică.

Sistemul „vechi european” de semne a devenit o scriere în sine, căci s-a ajuns mai departe de simpla repetiție magică, s-a ajuns la o abstractizare capabilă să redea distincții subtile.

O iconografie a divinității feminine exprimată prin câteva simboluri abstracte sau „hieroglifice”. X-uri, V-uri, triunghiuri, meandre etc, atribute reprezentative, cum sunt vulvele, sânii, picioarele de pasăre, simboluri animaliere (teriomorfe) reprezentând

Ceramica cucuteniană cu motive în spirală și foneme arhaice